

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

Wyniki wstępne

Data opracowania - 27 sierpnia 2008 r.

Kontakt: e-mail: sekretariatUSKRK@stat.gov.pl
tel. 012 415 38 84Internet: <http://www.stat.gov.pl/krak>

KOMUNIKAT

o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego

Lipiec 2008

Nr 7

Sytuacja społeczno-gospodarcza województwa małopolskiego w lipcu 2008 r. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku przedstawiała się następująco:

- **na rynku pracy** obserwowano wzrost **przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw** (zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym), szczególnie w sekcjach: budownictwo, hotele i restauracje oraz transport, gospodarka magazynowa i łączność. Zauważalny był znaczny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, a **stopa bezrobocia** pozostawała nadal jedną z najniższych wśród województw w Polsce. Nieznacznie zmniejszyła się liczba **ofert pracy**;
- **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wzrosło we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, najbardziej w budownictwie, a także w handlu i naprawach. Przeciętna płaca była w dalszym ciągu niższa od średniej krajowej;
- **do użytkowania zostało oddanych więcej mieszkań**, które w przeważającej mierze zrealizowali deweloperzy budujący na sprzedaż lub wynajem i inwestorzy indywidualni; znacznie obniżyła się zarówno liczba wydanych pozwoleń na budowę mieszkań, jak i nowo rozpoczętych budów;
- **na rynku rolnym** tak w **skupie**, jak i na **targowiskach** wzrosły **ceny** ziarna zbóż podstawowych oraz żywca (poza żywcem drobiowym, którego cena skupu spadła). W skupie zdrożało mleko, a na targowiskach ziemniaki. Targowiskowa cena pszenicy osiągnęła wartość wyższą niż w skupie, natomiast w przypadku żyta oraz żywca obserwowano odwrotną sytuację. Zmniejszył się **skup** ziarna zbóż podstawowych i żywca rzeźnego w wadze żywej, mleka tymczasem przewyższał zeszłoroczny poziom;
- wzrosła **produkcja sprzedana przemysłu** (w największym stopniu pojazdów samochodowych, przyczep i naczep), przychody ze sprzedaży wyrobów i usług zwiększyły się we wszystkich sekcjach należących do przemysłu. Wyższa była również wydajność pracy, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego;
- przedsiębiorstwa **budowlano-montażowe** (zwłaszcza podmioty przygotowujące teren pod budowę oraz wykonujące roboty budowlane wykończeniowe) odnotowały wzrost przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług; zwiększył się udział produkcji budowlano-montażowej w ogólnej kwocie przychodów ze sprzedaży w budownictwie;
- wzrosła wartość **sprzedaży hurtowej** uzyskanej przez jednostki handlowe i niehandlowe, podczas gdy łączna wartość **sprzedaży detalicznej** uległa obniżeniu. W strukturze sprzedaży detalicznej największy wzrost zanotowano w branży paliw stałych, ciekłych i gazowych, pojazdów samochodowych, motocykli, części oraz mebli, sprzętu RTV i AGD;

***

- ✓ według wstępnych danych w okresie styczeń-czerwiec br. w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania udzielono więcej noclegów niż przed rokiem, ale zmniejszyła się liczba korzystających z nich; ponad połowa turystów na nocleg wybierała hotel;
- ✓ w pierwszym półroczu br. nastąpiło pogorszenie sytuacji finansowej przedsiębiorstw; o czym świadczy obniżenie się większości podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych; poniesiono więcej nakładów na realizację nowych obiektów majątkowych i ulepszenie istniejących, znacznie wzrosła ilość nowych zadań inwestycyjnych.

UWAGI

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o pracujących, zatrudnieniu i wynagrodzeniach oraz o przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłu i budownictwa, sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów - w ujęciu miesięcznym - dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw - w ujęciu kwartalnym - dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem rolnictwa, łowiectwa, leśnictwa, rybactwa, pośrednictwa finansowego oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób,
- o nakładach inwestycyjnych - w ujęciu kwartalnym - dotyczą podmiotów gospodarczych (bez względu na rodzaj działalności) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym oraz wskaźniki struktury podano w cenach bieżących. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2000 r.).

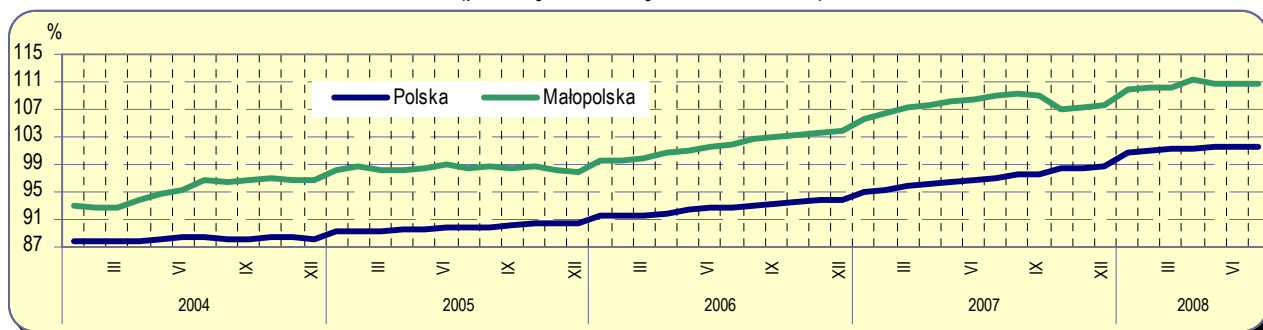
Nazwy „województwo małopolskie” i „Małopolska” używane są zamiennie.

ZATRUDNIENIE

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się w lipcu br. na poziomie **401,4 tys. osób** i wzrosło w skali roku o 1,7% (*w kraju - o 4,7%*). Sektor publiczny zatrudniał 48,7 tys. osób, czyli o 0,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku, podczas gdy w sektorze prywatnym, skupiającym 87,9% ogółu (przed rokiem 87,7%), zatrudnienie zwiększyło się o 1,9% do poziomu 352,8 tys. osób.

W miesiącu sprawozdawczym przeciętne zatrudnienie w ujęciu rocznym było wyższe we wszystkich obserwowanych sekcjach PKD, z wyjątkiem handlu i napraw, gdzie obniżyło się o 0,3%. Największy wzrost zatrudnienia miał miejsce w sekcjach: budownictwo, hotele i restauracje (po 8,3%) oraz transport, gospodarka magazynowa i łączność (o 5,3%). W przetwórstwie przemysłowym przeciętne zatrudnienie wynoszące 159,1 tys. osób wzrosło o 0,2%. Wśród działów należących do tej sekcji przeciętne zatrudnienie zwiększyło się najbardziej w jednostkach produkujących: metale - o 21,0%, maszyny biurowe i komputery - o 12,0% oraz pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy - o 10,3%. Spadek liczby zatrudnionych w skali roku odnotowano m.in. w podmiotach zajmujących się produkcją odzieży i wyrobów futrzarskich - o 8,9%, produkcją mebli; pozostałą działalnością produkcyjną - o 7,3% oraz produkcją instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków - o 5,8%.

Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętne miesięczne 2000=100)

W porównaniu z czerwcem br. liczba zatrudnionych zwiększyła się o 0,2% (*podobnie w Polsce*), przy czym w sektorze publicznym obniżyła się o 0,2%, a w prywatnym była wyższa o 0,2%.

Spośród sekcji PKD wzrost zatrudnienia w skali miesiąca wystąpił w handlu i naprawach (o 0,7%), hotelach i restauracjach (o 0,5%), transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (o 0,4%) oraz w budownictwie (o 0,2%). Spadek dotyczył górnictwa (o 1,3%), działalności usługowej komunalnej, społecznej i indywidualnej pozostałej (o 0,3%), a także przetwórstwa przemysłowego (o 0,1%). W pozostałych sekcjach przeciętne zatrudnienie utrzymało się na poziomie sprzed miesiąca.

Od początku roku przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 400,3 tys. osób i było o 2,8% wyższe w ujęciu rocznym (*w kraju wzrosło o 5,5%*). W sektorze prywatnym zwiększyło się o 3,3%, a w publicznym zmalało o 1,1%.

BEZROBOCIE

Według stanu w końcu lipca br. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w powiatowych urzędach pracy wyniosła **91,4 tys. osób**. Oznacza to spadek zarówno w skali roku, jak i miesiąca, odpowiednio o: 22,2% i 2,9%.

Wyszczególnienie	Bezrobotni (w tys.)			Stopa bezrobocia (w % aktywnych zawodowo)
	stan w końcu VII 2008	napiływ w miesiącu	odpływ w miesiącu	
Polska	1422,9	212,9	245,3	9,4
Małopolska	91,4	12,9	15,6	7,2

Wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych:

- 76,0% to osoby poprzednio pracujące (rok wcześniej odsetek ten wyniósł 75,1%),
- 62,2% stanowiły kobiety (przed rokiem - 62,0%),
- 53,9% to mieszkańcy wsi (w ub. roku - 53,5%),
- 86,4% nie posiadało prawa do zasiłku (w lipcu 2007 r. - 87,9%).

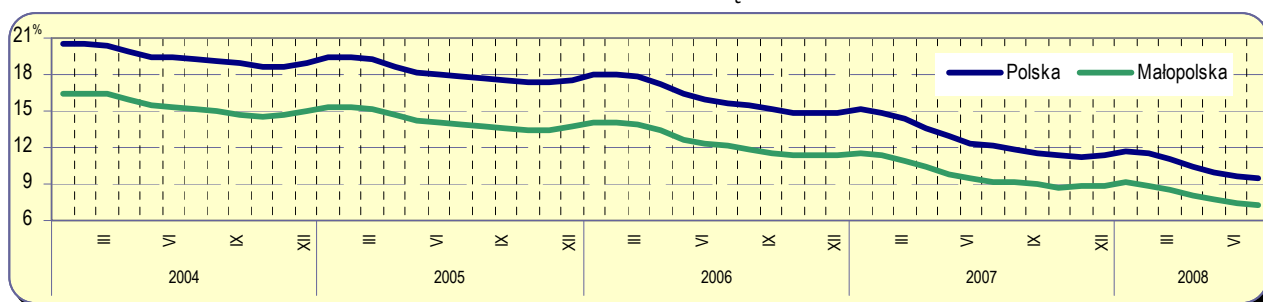
W grupie bezrobotnych **znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy** wyróżniamy m.in.: osoby długotrwale bezrobotne (pozostające łącznie bez pracy przez okres 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat), których liczba w końcu lipca br. wynosiła blisko 50 tys. (54,6% ogółu zarejestrowanych), osoby bez kwalifikacji zawodowych - 23,6 tys. (25,8% ogółu), osoby młode (do 25 roku życia) - 21,1 tys. (23,1%) oraz starsze (powyżej 50 roku życia) - 16,8 tys. (18,4%). Ponadto do omawianej grupy bezrobotnych należało 5,5 tys. osób samotnie wychowujących dzieci w wieku do 18 roku życia oraz 4,6 tys. niepełnosprawnych. W skali całego roku w grupie bezrobotnych znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy największy spadek odnotowano wśród długotrwale bezrobotnych - o 31,4% oraz osób bez kwalifikacji zawodowych - o 23,0%.

W miesiącu sprawozdawczym **liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych** kształtowała się na poziomie **12,9 tys. osób** co oznacza spadek w skali roku o 3,6%, jednak w porównaniu z czerwcem br. - wzrost o 19,6%.

W analizowanym miesiącu z ewidencji powiatowych urzędów pracy **wyrejestrowano 15,6 tys. osób**, tj. więcej zarówno w stosunku rocznym, jak i w odniesieniu do poprzedniego miesiąca, odpowiednio o: 1,8% i 2,0%. Głównym powodem wyłączenia bezrobotnych z ewidencji był brak gotowości do podjęcia pracy dotyczący 5,5 tys. osób (tj. 34,9% ogółu wyrejestrowanych), 4,8 tys. bezrobotnych zostało wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy, w tym pracy nie-subsydiowanej - 3,9 tys. osób. Stanowili oni odpowiednio 30,7% i 24,8% ogółu wyrejestrowanych. Dobrowolnie ze statusu bezrobotnego zrezygnowało 1,2 tys. osób (7,5% wyłączonych z ewidencji).

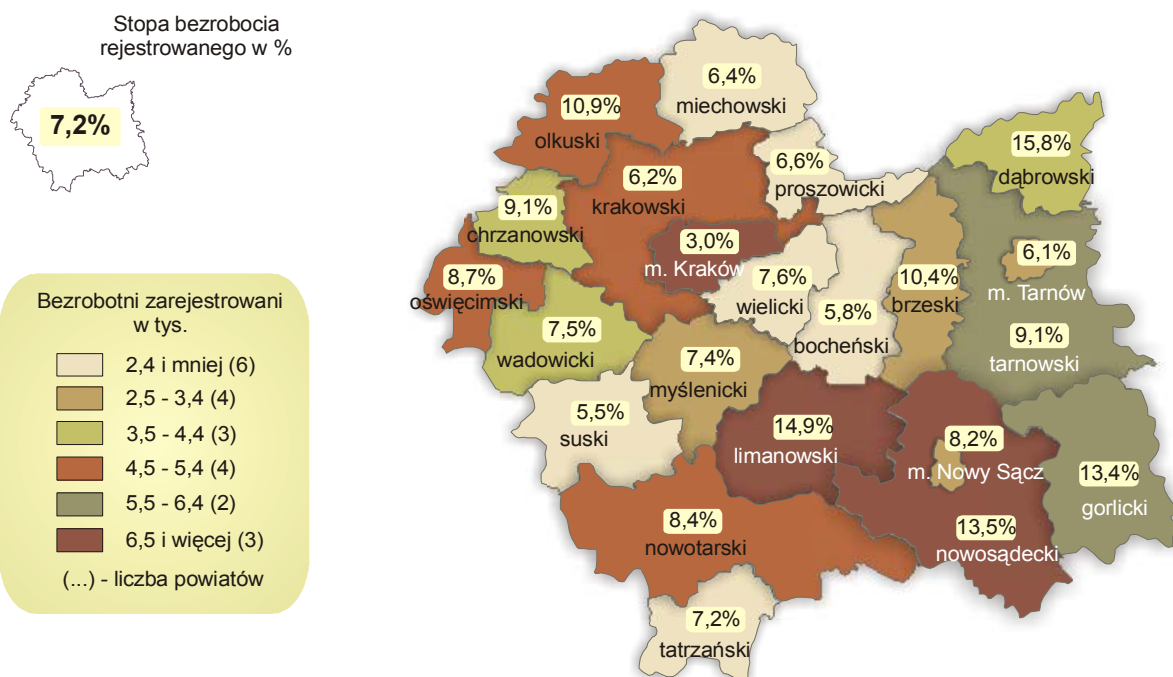
W lipcu br. do urzędów pracy wpłynęło 6,6 tys. propozycji zatrudnienia, tym samym w skali roku nastąpił spadek ich liczby o 4,4%, a w stosunku do czerwca odnotowano prawie 14% wzrost. W końcu lipca br. powiatowe urzędy pracy dysponowały **7,3 tys. ofertami pracy**, czyli o 19,3% mniej niż w roku ubiegłym, ale o 8,2% więcej niż w poprzednim miesiącu. Na 1 ofertę pracy w końcu miesiąca sprawozdawczego przypadało 12 bezrobotnych (mniej zarówno w skali roku, jak i miesiąca, odpowiednio o jedną i dwie osoby). Na ogólną liczbę ofert pracy składało się 2,6 tys. ofert pracy subsydiowanej, 1,3 tys. propozycji stażu, 0,9 tys. ofert dotyczyło prac sezonowych, 0,5 tys. - przygotowania zawodowego w miejscu pracy. Ponadto 0,2 tys. ofert skierowano w stronę osób niepełnosprawnych, 0,1 tys. dotyczyło prac społeczno-użytecznych, natomiast niewielki odsetek (jedynie 43 oferty) adresowano do bezrobotnych, którzy ukończyli naukę w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w końcu miesiąca

Stopa bezrobocia rejestrowanego w lipcu br. osiągnęła poziom **7,2%** (rok wcześniej wynosiła 9,2%, a w czerwcu br. 7,4%). Wśród województw Małopolska plasowała się na trzecim miejscu, za Wielkopolską (6,2%) i Śląskiem (7,1%). W kraju stopa bezrobocia wyniosła 9,4%.

Bezrobocie rejestrowane w 2008 r.
Stan w końcu lipca

W województwie małopolskim stopa bezrobocia w ujęciu rocznym obniżyła się we wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiecie dąbrowskim (15,8%), a najniższą w Krakowie (3,0%). Najkorzystniejsze zmiany stopy bezrobocia w skali roku wystąpiły w powiatach: nowosądeckim (spadek o 5,3 pkt), gorlickim (o 4,5 pkt) oraz chrzanowskim (o 4,0 pkt). Najmniejszy spadek zanotowano w powiatach: nowo-

tarskim (o 0,3 pkt), brzeskim, dąbrowskim, myślenickim, proszowickim oraz tatrzańskim (po 1,2 pkt). W miastach na prawach powiatu stopa bezrobocia była niższa: w Nowym Sączu o 2,7 pkt, w Krakowie o 1,5 pkt, a w Tarnowie o 0,8 pkt.

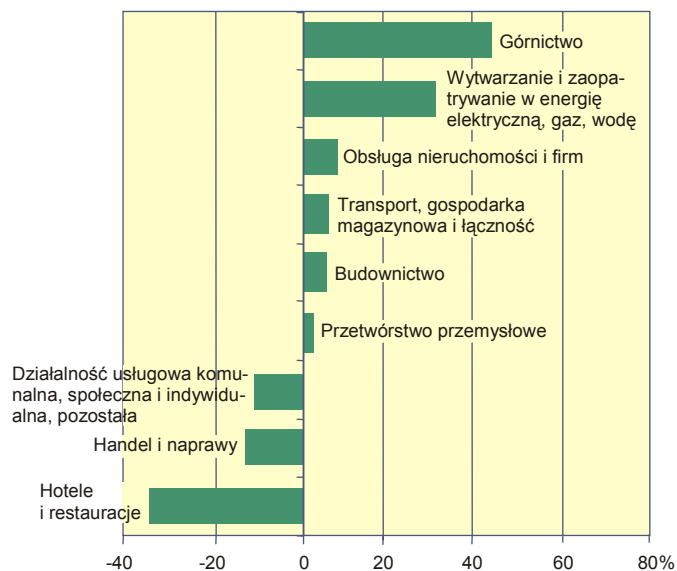
W omawianym miesiącu najczęściej wykorzystywaną ze wszystkich **aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu** było kierowanie bezrobotnych na szkolenia lub staże, co dotyczyło 2,7 tys. osób, tj. więcej zarówno w skali roku, jak i miesiąca, odpowiednio o 52,6% i o 12,5%. Prac interwencyjnych podjęło się 171 osób (mniej o 37,4% niż przed rokiem i o 35,7% niż w czerwcu br.), a 101 zatrudniono przy robotach publicznych (spadek o 33,1% w ujęciu rocznym i o 43,9% w skali miesiąca). Działalność gospodarczą rozpoczęło 466 osób (przed rokiem 251, w ub. miesiącu - 475). Na koniec lipca br. 4652 zarejestrowanych bezrobotnych, tj. 5,1% ogółu deklaroowało aktywne poszukiwanie pracy (więcej w stosunku do ub. roku, jak i czerwca br., odpowiednio o: 1,2 i 0,2 pkt proc.).

W końcu omawianego miesiąca 25 zakładów pracy planowało w najbliższym czasie zwolnienie 1691 pracowników, w tym 19 zakładów z sektora prywatnego - 1616 osób.

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim wyniosło w lipcu br. **2973,49 zł** (co stanowiło 92,1% średniej krajowej) i było wyższe niż przed rokiem o 13,5%. *Średnia płaca w Polsce wzrosła w tym okresie o 11,6% do 3228,98 zł.*

Odchylenia przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniej płacy w województwie w lipcu 2008 r.

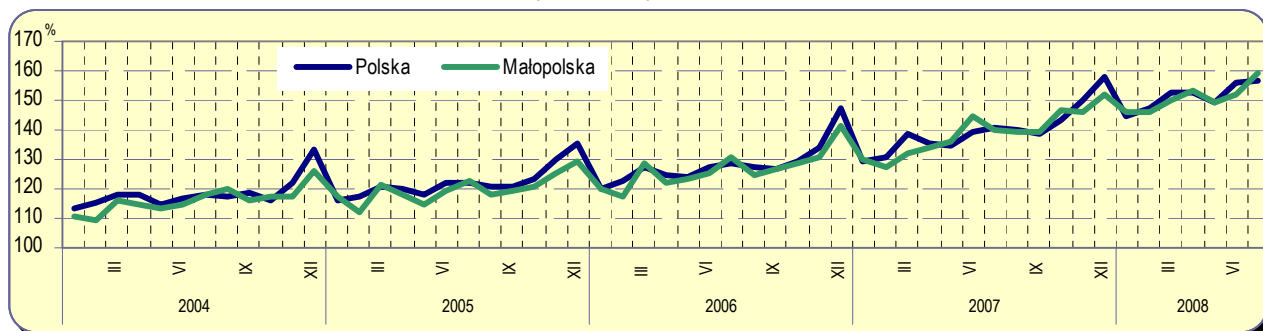
W sektorze prywatnym płace zwiększyły się o 13,7% do kwoty 2900,23 zł, natomiast w sektorze publicznym były wyższe o 12,5% osiągając poziom 3504,71 zł. W omawianym okresie płace wzrosły we wszystkich obserwowanych sekcjach PKD, najbardziej w budownictwie (o 16,2%), handlu i naprawach (o 15,8%), przetwórstwie przemysłowym (o 14,0%) oraz w obsłudze nieruchomości i firm (o 11,5%).

Spośród działów przetwórstwa przemysłowego najwyższy wzrost wynagrodzeń odnotowano głównie w podmiotach produkujących: wyroby chemiczne (o 29,8%), wyroby z metali (o 29,5%), pozostały sprzęt transportowy (o 21,1%), wyroby z pozostałych surowców niemetalicznych (o 16,6%), a także maszyny i urządzenia (o 16,3%).

W odniesieniu do czerwca br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się o 0,7% (w kraju wzrosło o 0,4%), przy

czym płace w sektorze prywatnym były wyższe o 1,1%, natomiast w sektorze publicznym obniżyły się o 1,5%. W omawianym okresie wśród sekcji PKD wynagrodzenia najbardziej wzrosły w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (o 8,7%) oraz w budownictwie (o 4,5%). Największy spadek płac wystąpił w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (o 6,1%), a także w hotelach i restauracjach (o 2,9%).

Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętne miesięczne 2000=100)

W miesiącu sprawozdawczym wynagrodzenia wyższe od średniej wojewódzkiej odnotowano w większości sekcji, przy czym najwyższe dotyczyły zatrudnionych w: górnictwie (4287,30 zł), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (3929,14 zł) oraz w obsłudze nieruchomości i firm (3240,42 zł). Najniższe pensje otrzymywały osoby zatrudnione w hotelach i restauracjach (1944,01 zł), a także w handlu i naprawach (2601,33 zł).

W okresie styczeń-lipiec br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 2857,99 zł, czyli o 12,3% więcej niż przed rokiem (*w Polsce zwiększyło się o 11,7%*). Wzrost płac dotyczył wszystkich sekcji, a szczególnie widoczny był w budownictwie (o 18,2%), obsłudze nieruchomości i firm (o 15,8%) oraz w handlu i naprawach (o 15,7%).

W pierwszym półroczu br. **przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto** wypłacana z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wynosiła 1299,46 zł, czyli była o 7,5% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Przeciętne miesięczne świadczenie emerytalne wynosiło 1394,11 zł, co oznacza wzrost w skali roku o 6,9%. Średnia renta z tytułu niezdolności do pracy była wyższa o 7,6% i osiągnęła poziom 1086,49 zł, a renta rodzinna wynosząca 1226,57 zł wzrosła w omawianym okresie o 7,0%. Przeciętne świadczenie emerytalne i rentowe, które w okresie I-VI br. otrzymywali rolnicy indywidualni kształtowało się na poziomie 821,76 zł, czyli o 4,6% więcej niż rok wcześniej. Liczba rolników indywidualnych pobierających emerytury i renty zmniejszyła się w stosunku do ub. roku o 2,7%.

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

W pierwszym półroczu 2008 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw (1393 podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosiła 50 i więcej osób, z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa, rybactwa, pośrednictwa finansowego oraz szkół wyższych) pogorszyły się w porównaniu z uzyskanymi przed rokiem. Większość podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych obniżyła się w stosunku do notowanych rok wcześniej.

Tempo wzrostu **przychodów z całokształtu działalności** było wolniejsze o 0,8 pkt proc. niż kosztów ich uzyskania (odpowiednio 11,6% i 12,4%), co znalazło odzwierciedlenie w zmianie wskaźnika poziomu kosztów z 94,0% do 94,7%. W sektorze prywatnym, którego udział w przychodach wyniósł 92,8% (w ub. roku 88,7%), przychody z całokształtu działalności w ujęciu rocznym wzrosły o 16,7%, a koszty ich uzyskania o 17,7%. W sektorze publicznym przychody obniżyły się w skali roku o 28,8%, a koszty ich uzyskania o 30,0%.

Wynik finansowy na działalności gospodarczej wyniósł 3572,1 mln zł i był o 1,6% niższy niż rok wcześniej. Na jego poziom miał wpływ spadek wyniku na działalności finansowej (o 27,1%) i na pozostałej działalności operacyjnej (o 41,6%) przy wzroście wyniku finansowego ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 2,2%).

Wynik finansowy brutto wyniósł 3573,9 mln zł, tj. o 1,5% mniej niż przed rokiem. Obciążenia wyniku finansowego brutto (646,1 mln zł, w tym 623,0 mln zł podatku dochodowego, tj. 96,4% ogółu obciążeń) wpłynęły na ostateczny **wynik finansowy netto**, który ukształtował się na poziomie 2927,8 mln zł (o 1,6% niższym niż rok wcześniej) przy zwiększeniu zysku netto o 0,6% i straty netto o 22,4%.

Wyniki finansowe i podstawowe relacje ekonomiczne w okresie I-VI

Wyszczególnienie	2007	2008
w milionach złotych		
Przychody z całokształtu działalności	60708,5	67745,1
w tym przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	59250,6	66007,8
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	57079,2	64173,0
w tym koszt własny sprzedanych produktów oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów	55991,1	62675,4
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	3629,3	3572,1
wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	3259,5	3332,4
wynik finansowy na pozostałej działalności operacyjnej	205,4	119,9
wynik na działalności finansowej	164,3	119,8
Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	-0,4	1,8
Wynik finansowy brutto	3628,9	3573,9
Wynik finansowy netto	2976,1	2927,8
w %		
Wskaźnik poziomu kosztów	94,0	94,7
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,5	5,0
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,0	5,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,9	4,3
Wskaźnik płynności I stopnia	25,1	26,6
Wskaźnik płynności II stopnia	87,8	91,7

Zysk netto wykazało 74,7% ogółu przedsiębiorstw (76,6% przed rokiem), a uzyskane przez nie przychody stanowiły 82,7% przychodów z całokształtu działalności badanych przedsiębiorstw (w analogicznym okresie 2007 r. było to 90,1%). W przetwórstwie przemysłowym zysk netto wykazało 75,7% przedsiębiorstw (rok wcześniej - 80,5%), a ich udział w przychodach tej sekcji wyniósł 86,1% (wobec odpowiednio 89,9%).

Pogorszenie większości podstawowych **wskaźników ekonomiczno-finansowych** osiąganych przez badane jednostki było widoczne szczególnie w sekcji transport, gospodarka magazynowa i łączność oraz hotele i restauracje.

Wartość **aktywów obrotowych** w końcu czerwca 2008 r. wyniosła 35858,0 mln zł i była o 9,5% większa niż w analogicznym okresie 2007 r. Znaczący wzrost dotyczył krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (o 67,2%). W skali roku zwiększyła się również wartość: inwestycji krótkoterminowych (o 9,2%), zapasów (o 8,8%), należności krótkoterminowych (o 6,9%). W strukturze rzeczowej aktywów obrotowych najwyższy udział miały należności krótkoterminowe - 48,7% (przed rokiem 49,9%), zapasy - 27,3% (w ub. roku 27,5%) i inwestycje krótkoterminowe - 19,9% (20,0%).

Zobowiązania krótkoterminowe w końcu pierwszego półrocza br. osiągnęły poziom 26846,2 mln zł i wzrosły w stosunku do ub. roku o 3,0%, w tym z tytułu kredytów bankowych i pożyczek - o 5,1%, dostaw i usług - o 0,6%, natomiast z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń zmniejszyły się o 0,7%.

Zobowiązania długoterminowe były o 4,4% wyższe niż rok wcześniej i wyniosły 6587,4 mln zł.

NAKŁADY

W okresie styczeń-czerwiec br. przedsiębiorstwa duże, tj. zatrudniające 50 osób i więcej, mające siedzibę na terenie województwa małopolskiego poniosły nakłady na realizację **nowych obiektów majątkowych i ulepszenie istniejących** w wysokości 2958,7 mln zł, co w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku oznacza wzrost o 25,0%. Udział sektora prywatnego w ogólnej kwocie nakładów wyniósł 75,4% wobec 78,6% w 2007 r.

Środki pochodzące z importu, stanowiące 11,9% ogółu inwestycji, zmniejszyły się w skali roku o 24,5% do 353,0 mln zł. Wzrosły natomiast (o 41,2%) nakłady na roboty budowlano-montażowe, na które przypadało 932,7 mln zł, czyli 31,5% ogólnej kwoty wydatków inwestycyjnych.

Wartość inwestycji w budynki i lokale - 1194,8 mln zł (40,4% ogółu) wzrosła w ujęciu rocznym o 32,7%. Na zakup maszyn, urządzeń technicznych oraz narzędzi przedsiębiorstwa przeznaczyły 1309,9 mln zł (44,3% ogółu nakładów wobec 51,2% w roku poprzednim), a na środki transportu wydatkowano 445,2 mln zł (15,0% ogółu), czyli o 81,2% więcej w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r.

Biorąc pod uwagę sekcje PKD najwięcej inwestowały przedsiębiorstwa przemysłowe (59,9% ogółu nakładów), tj. 1773,2 mln zł, a wśród nich jednostki przetwórstwa przemysłowego (42,2% ogółu) - 1248,3 mln zł, czyli o 18,9% więcej niż rok wcześniej. W wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę zainwestowano 488,0 mln zł (o 39,7% więcej), a w górnictwo - 37,0 mln zł (spadek o 54,5%). Relatywnie najbardziej wzrosły inwestycje przedsiębiorstw budowlanych - o 64,0%, tj. do poziomu 99,4 mln zł, jednostek zajmujących się działalnością usługową, komunalną, społeczną i indywidualną, pozostała - o 45,6% do 36,5 mln zł, a także jednostek z sekcji obsługa nieruchomości i firm - o 42,1% do kwoty 96,4 mln zł.

Na **zakup używanych środków trwałych** małopolskie przedsiębiorstwa przeznaczyły w I półroczu br. łącznie 259,3 mln zł, w tym 57,9% na zakup gruntów, 16,7% na środki transportu, a na maszyny, urządzenia techniczne oraz narzędzia - 14,7%. W używane środki trwałe najwięcej zainwestowały jednostki należące do sekcji handel i naprawy (37,0% ogółu) oraz przetwórstwo przemysłowe (29,2%).

W okresie styczeń-czerwiec br. rozpoczęto 18680 **nowych zadań inwestycyjnych**, tj. o 44,1% więcej niż przed rokiem. Inwestycji polegających na ulepszeniu środka trwałego było 6041 (o 17,7% więcej). Łączna wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych wyniosła 1127,7 mln zł, w tym 373,4 mln zł inwestycji, które polegały na ulepszeniu środka trwałego. Były to kwoty wyższe niż rok wcześniej odpowiednio o: 14,6% i 44,8%. Najwięcej nowych inwestycji dotyczyło sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę - 94,5% ogólnej liczby zadań, o wartości kosztorysowej stanowiącej 31,8% ogółu inwestycji nowo rozpoczynanych, czyli 358,6 mln zł. Natomiast największą wartość kosztorysową miały inwestycje rozpoczynane w przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego - 513,7 mln zł, tj. 45,6% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji nowo rozpoczynanych, mimo iż w ogólnej liczbie zadań stanowiły one tylko 2,5%.

MIESZKANIA

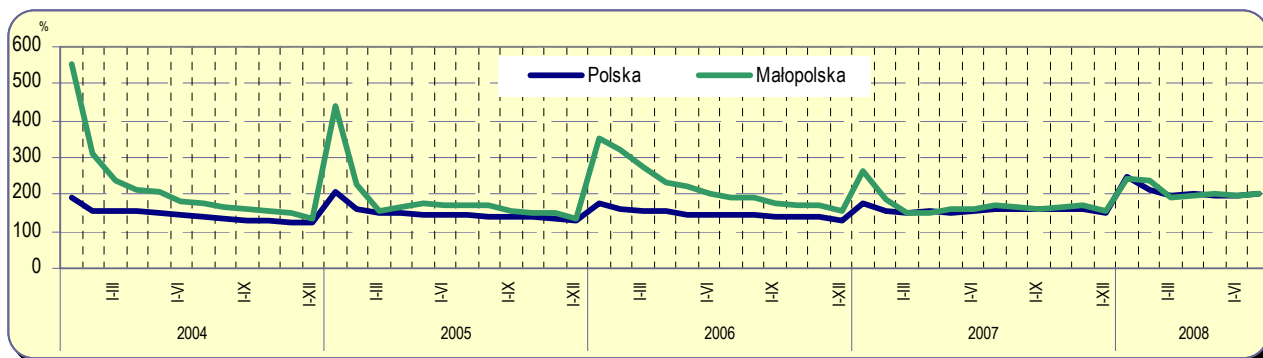
Według wstępnych danych w lipcu br. w Małopolsce przekazano **do użytkowania 1246 nowych mieszkań**, tj. 8,6% ogółu mieszkań wybudowanych w Polsce. Było to o 1,1% więcej niż przed rokiem (w kraju wzrost wyniósł 26,0%). W miesiącu sprawozdawczym poza dominującymi w województwie budownictwem przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualnym odnotowano również nowe realizacje spółdzielcze oraz komunalne. Deweloperzy oddali do użytkowania 603 mieszkania (48,4% ogółu), inwestorzy indywidualni 577 (46,3%), spółdzielnie mieszkaniowe 51 (4,1%), a gminy 15 (1,2%).

Powierzchnia użytkowa nowo oddanych mieszkań wyniosła łącznie 124,6 tys. m², tj. o 2,5% więcej w skali roku. Na 1 mieszkanie przypadało średnio 100,0 m² powierzchni użytkowej (przed rokiem - 98,9 m²). W budownictwie indywidualnym przeciętna powierzchnia użytkowa wynosiła 143,6 m², podczas gdy w przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem 64,0 m². Spółdzielnie przekazały mieszkania o średniej powierzchni wynoszącej 48,3 m², a gminy - 46,7 m².

Starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę 1643 mieszkań**, czyli o 36,6% mniej niż lipcu ub. roku. Prawie 70% (1146) uzyskali inwestorzy indywidualni, a pozostałe trafiły do deweloperów (469) oraz spółdzielni mieszkaniowych (28).

W omawianym miesiącu **rozpoczęto budowę 2176 mieszkań**, co oznacza spadek w ujęciu rocznym również o 36,6%. Nowe inwestycje mieszkaniowe rozpoczęli jedynie inwestorzy indywidualni (1659) oraz budujący na sprzedaż lub wynajem (517).

Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania
(analogiczny okres 2000=100)

Od początku roku (według wstępnych danych) w województwie małopolskim oddano do użytkowania 7908 mieszkań, których całkowita powierzchnia użytkowa wynosiła 837,3 tys. m². Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 105,9 m². W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku efekty budownictwa mieszkaniowego wzrosły o 18,6% (w Polsce o 27,7%). Najwięcej mieszkań wybudowali inwestorzy indywidualni - 4026 (50,9%) oraz deweloperzy - 3761 (47,6%). W pozostałych formach budownictwa zrealizowano łącznie 121 mieszkań, na które składało się 68 mieszkań komunalnych, 51 spółdzielczych i 2 zakładowe.

W omawianym okresie wydano pozwolenia na budowę 15702 mieszkań (o 5,6% więcej niż rok wcześniej), w większości inwestorom budującym na sprzedaż lub wynajem - 8765.

Rozpoczęto budowę 12102 mieszkań (o 14,3% mniej niż w analogicznym okresie 2007 r.), głównie w budownictwie indywidualnym - 7892, a także na sprzedaż lub wynajem - 4128 realizacji. Ponadto rozpoczęto budowę 44 mieszkań społecznych czynszowych, 33 spółdzielczych oraz 5 komunalnych.

W okresie styczeń-lipiec br. najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w Krakowie (3410, tj. 43,1%), a także w powiatach: krakowskim (1024), wielickim (495) oraz tarnowskim (273). Najmniej wybudowano w powiatach: miechowskim (19), dąbrowskim (37) i proszowickim (75). W miastach na prawach powiatu zrealizowano łącznie 47,9% ogółu nowych mieszkań w województwie.

Biorąc pod uwagę liczbę wydanych pozwoleń budowlanych, jak i nowo rozpoczętych budów daje się zauważyć, że ruch budowlany w Małopolsce nadal koncentruje się głównie w Krakowie i jego strefie podmiejskiej (powiaty krakowski i wielicki), gdzie od początku roku wydano 65,5% pozwoleń i rozpoczęto 61,3% budów.

ROLNICTWO

CENY NA RYNKU ROLNYM

Cena 1 dt **pszenicy** w skupie w lipcu br. wynosiła przeciętnie 77,92 zł, tj. o 41,5% więcej w ujęciu rocznym, ale o 2,7% mniej niż w czerwcu br. Na targowiskach pszenica kosztowała średnio 90,78 zł za 1 dt i podróżowała w skali roku o 30,9% utrzymując jednocześnie cenę sprzed miesiąca.

Za 1 dt **żyta** płacono w skupie średnio 75,00 zł, czyli o 38,5% więcej niż przed rokiem. W porównaniu z poprzednim miesiącem jego cena nie zmieniła się. W obrocie targowiskowym żyto podróżowało o 14,4% w stosunku rocznym, ale potaniało w odniesieniu do czerwca br. o 4,0%, osiągając cenę 74,87 zł/dt.

Ziemniaki jadalne na targowiskach kosztujące przeciętnie 107,75 zł/dt podróżowały zarówno w ujęciu rocznym, jak i miesięcznym, odpowiednio o: 12,5% i 73,1%.

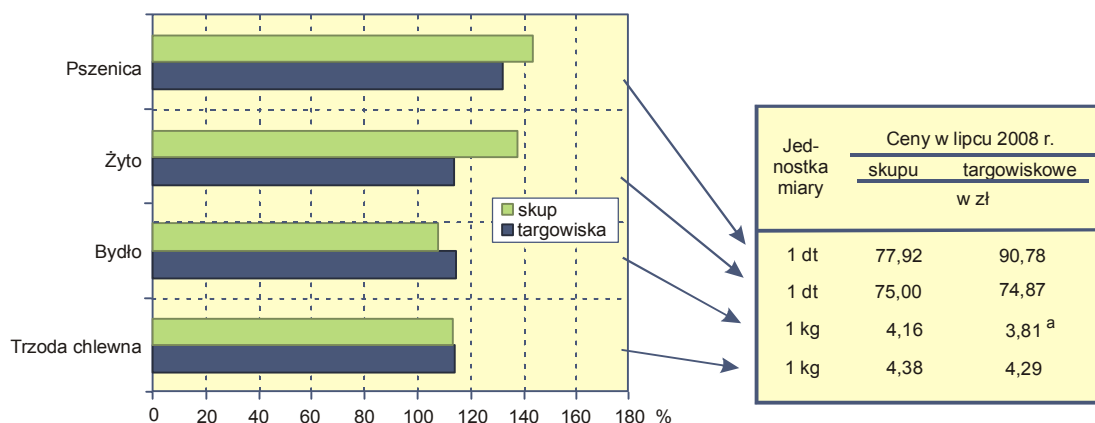
W omawianym miesiącu 1 kg **żywca wieprzowego** w skupie kosztował przeciętnie 4,38 zł, czyli więcej o 11,7% niż w lipcu ub. roku i o 6,1% niż przed miesiącem. Na targowiskach cena żywca wieprzowego wynosiła średnio 4,29 zł/kg, tym samym wzrosła w stosunku rocznym o 13,5%, ale w skali miesiąca obniżyła się o 1,4%.

Cena 1 kg **żywca wołowego** wynosząca w skupie 4,16 zł była o 8,9% wyższa od notowanej przed rokiem, ale obniżyła się w odniesieniu do czerwca br. o 5,0%. Na rynku targowiskowym cena żywca wołowego (krów rzeźnych) osiągnęła poziom 3,81 zł/kg, tym samym zwiększyła się zarówno w skali roku, jak i miesiąca, odpowiednio o: 14,8% i 7,0%.

Żywiec rzeźny drobiowy kosztujący w skupie 3,43 zł/kg potaniał o 3,4% w odniesieniu do lipca ub. roku, ale był o 5,5% droższy niż w czerwcu br.

Za 1 l **mleka** krowiego w skupie płacono przeciętnie 0,96 zł, tj. o 5,8% więcej niż przed rokiem, ale o 1,0% mniej niż przed miesiącem.

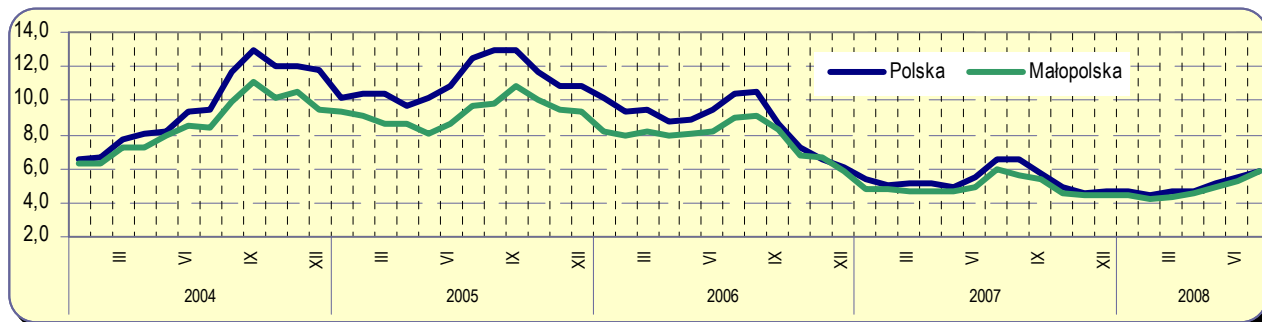
Dynamika cen skupu i cen targowiskowych niektórych produktów rolnych w lipcu 2008 r.
(lipiec 2007=100)

^a Ceny targowiskowe bydła (rzeźnego) uwzględniają tylko krowy rzeźne.

Średnie ceny **zwierząt gospodarskich** na targowiskach wzrosły w ujęciu rocznym w przypadku prosięcia na chów o 9,5% do poziomu 120 zł/szt, natomiast jałówka jednoroczna (1425 zł/szt) i krowa dojna (2187 zł/szt) potaniały, odpowiednio o: 8,1% i 1,5%.

Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach

W miesiącu sprawozdawczym w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku nieznacznie, bo 0,1 pkt proc. pogorszyła się opłacalność chowu trzody chlewnej mierzonej relacją cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta. W porównaniu z czerwcem br. relacja ta poprawiła się o 0,6 pkt do poziomu 5,9 (w Polsce wyniosła 5,8 i była o 0,3 pkt wyższa niż przed miesiącem).

SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W miesiącu sprawozdawczym w Małopolsce skupiono łącznie 1348,6 t ziarna **zbóż podstawowych**, czyli o 69,8% mniej niż przed rokiem, ale o 10,1% więcej niż w czerwcu br. Skup pszenicy (1082,6 t) obniżył się w ujęciu rocznym o 72,6%, ale wzrósł o 7,8% w skali miesiąca. Żyta skupiono 34,0 t, tj. o 17,1% mniej niż w lipcu 2007 r., ale o 126,7% więcej niż przed miesiącem.

Skup **żywca rzeźnego** w wadze żywej (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) wyniósł 4372,1 t i zmniejszył się zarówno w ujęciu rocznym, jak i w stosunku do czerwca br., odpowiednio o: 18,2% i 0,6%. Żywca wieprzowego (1358,5 t) również skupiono mniej zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z poprzednim miesiącem, odpowiednio o: 28,2% i 9,4%. Podobna sytuacja wystąpiła w skupie żywca wołowego (747,1 t), który obniżył się odpowiednio o: 24,1% i 3,4%. Skup żywca drobiowego (2205,5 t) był o 6,3% niższy niż przed rokiem, ale wzrost w odniesieniu do czerwca br. o 6,5%.

Skup **mleka krowiego** wynoszący w lipcu br. 13,6 mln litrów był wyższy o 3,6% od ubiegłorocznego i o 0,9% od notowanego przed miesiącem.

PRZEMYSŁ

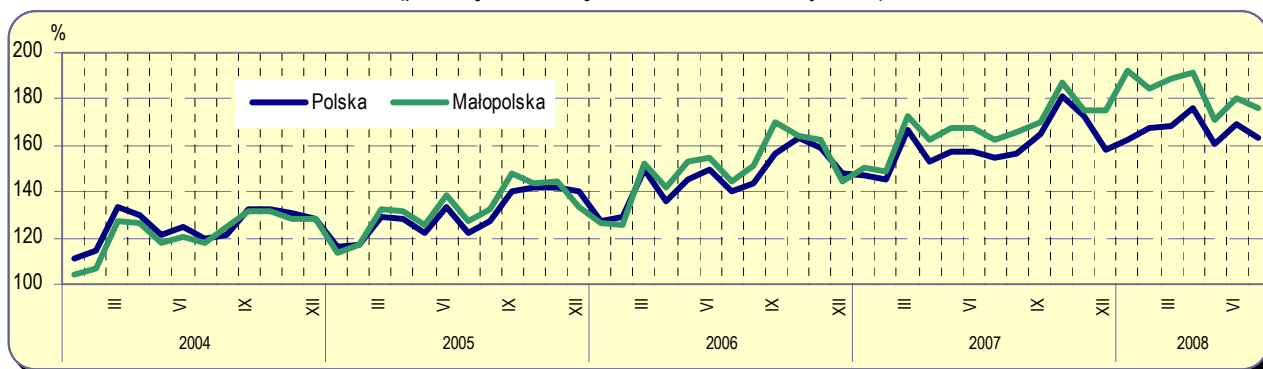
W lipcu br. **produkcja sprzedana** jednostek prowadzących działalność przemysłową w województwie małopolskim wyniosła **4328,3 mln zł**, tj. więcej o 8,5% w skali roku, ale o 2,6% mniej niż w czerwcu br. *W Polsce produkcja przemysłowa wzrosła w stosunku rocznym o 5,6%, ale obniżyła się o 3,4% w porównaniu z poprzednim miesiącem.*

W stosunku do analogicznego okresu ub. roku przychody ze sprzedaży wyrobów i usług zwiększyły się we wszystkich sekcjach należących do przemysłu, a najbardziej w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (o 21,2%). W przetwórstwie przemysłowym wzrost wyniósł 7,9%, a w górnictwie 0,3%.

Spośród działów przetwórstwa przemysłowego największy wzrost produkcji sprzedanej w omawianym okresie odnotowano w podmiotach zajmujących się produkcją: pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 102,9%), sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych (o 65,5%), metali (o 41,4%) oraz odzieży i wyrobów futrzarskich (o 34,9%). Wzrost przychodów w wymienionych jednostkach wynikał m.in. ze zmian organizacyjnych w poszczególnych przedsiębiorstwach, poprawy ogólnej koniunktury gospodarczej oraz związanej z nią realizacji wcześniejszych zamówień. Spadek poziomu sprzedaży dotyczył m.in. działów: produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna (o 21,2%), produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków (o 7,8%), produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 3,3%) oraz włókiennictwo (o 2,4%).

Na przestrzeni roku w strukturze produkcji sprzedanej przemysłu zwiększył się udział sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (o 2,0 pkt proc., tj. do poziomu 7,6%). Natomiast udziały przetwórstwa przemysłowego i górnictwa obniżyły się o 1,9 i 0,1 pkt proc. do poziomu odpowiednio: 90,7% i 1,7%. Znaczącą część przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług wypracowały podmioty produkujące: artykuły spożywcze i napoje (16,2%, wzrost udziału w skali roku o 1,5 pkt proc.), pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy (13,2%, wzrost o 6,3 pkt), wyroby z metali (9,9%, wzrost o 0,8 pkt), metale (9,2%, wzrost o 1,2 pkt) oraz wyroby chemiczne (8,7%, wzrost o 1,5 pkt).

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(przeciętna miesięczna 2000=100; ceny stałe)

Z wyrobów objętych badaniem w przedsiębiorstwach dużych, tj. o liczbie pracujących powyżej 49 osób, w lipcu br. odnotowano wzrost produkcji w skali roku m.in.: przetworów z mięsa lub podrobów, pozostałych, łącznie z przetworami z krwi (o 453%), mięsa wołowego i cielęcego świeżego lub chłodzonego (o 223%), mięsa z indyków (o 164%), okien, świetlików i iluminatorów aluminiowych (o 162%), garniturów i zestawów odzieżowych (o 133%), drzwi, okien i ich futryn oraz progów drzwi aluminiowych (o 95%), pudeł i pudełek z papieru lub tektury falistej (o 82%), smalcu (o 72%), energii elektrycznej (o 64%), produktów uboju bydła i cieląt (o 60%). W omawianym okresie obniżyła się produkcja m.in.: przetworów mięsnych i podrobów drobiowych, mleka płynnego przetworzonego (łącznie z przerzutowym), śmietany, jogurtu, kefiru, warzyw i owoców konserwowanych za pomocą octu, bielizny pościelowej, spodni, ogrodników, bryczesów, szortów męskich lub chłopiących, koszul męskich, obuwia, książek, broszur, ulotek, konstrukcji z żeliwa lub stali.

Wydajność pracy w przemyśle mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego wyniosła w miesiącu sprawozdawczym 23,9 tys. zł i zwiększyła się w stosunku rocznym o 8,2%. Wyższą wydajność odnotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (o 20,7%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 7,7%). W górnictwie przychód na 1 zatrudnionego zmniejszył się o 1,3%.

W okresie styczeń-lipiec br. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła 32297,5 mln zł i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku zwiększyła się o 14,3% (w Polsce o 8,0%), głównie dzięki wyższemu o 14,1% przychodom ze sprzedaży w przetwórstwie przemysłowym. Wydajność pracy w omawianym okresie była większa od notowanej przed rokiem o 11,9%, osiągając poziom 176,9 tys. zł na 1 zatrudnionego.

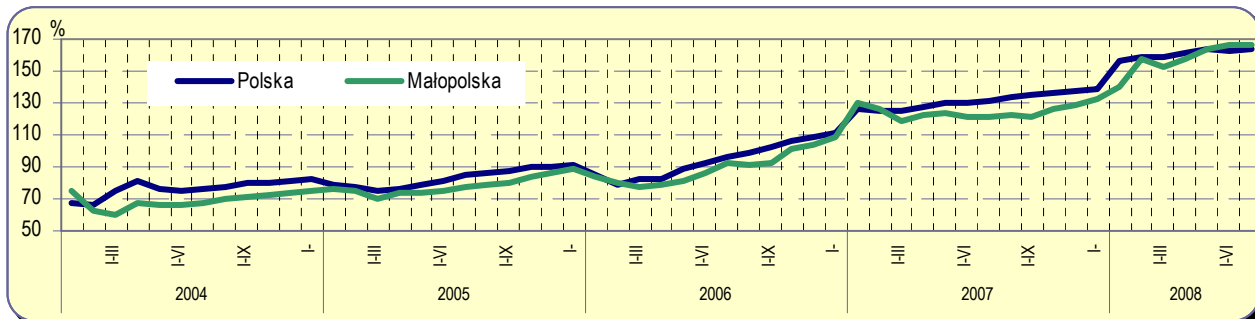
BUDOWNICTWO

Przychody ze sprzedaży produkcji i usług uzyskane przez przedsiębiorstwa budowlane w lipcu br. osiągnęły wartość **873,4 mln zł**, czyli wzrosły w skali roku o 32,7%, ale obniżyły się w porównaniu z czerwcem br. o 5,0%.

Wzrost produkcji sprzedanej w stosunku rocznym miał miejsce we wszystkich grupach przedsiębiorstw zajmujących się działalnością budowlaną, z wyjątkiem podmiotów działających w branży wynajmu sprzętu budowlanego i burzącego wraz z obsługą operatorską, które odnotowały sześcioprocentowy spadek przychodów. Największy, bo o 76,5% wzrost produkcji wystąpił w podmiotach wykonujących roboty budowlane wykończeniowe.

W okresie styczeń-lipiec br. ogólna kwota przychodów ze sprzedaży w budownictwie wyniosła 5363,9 mln zł i była o 36,2% wyższa od uzyskanej w analogicznym okresie ub. roku.

Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa
(analogiczny okres 2000=100)

W lipcu br. **produkcja budowlano-montażowa** ukształtowała się na poziomie **544,4 mln zł**, czyli zwiększyła się w ujęciu rocznym o 40,4%, a w stosunku do poprzedniego miesiąca pozostała na tym samym poziomie. Jej udział w ogólnej kwocie przychodów ze sprzedaży w sekcji budownictwo wyniósł 62,3%, wobec 58,9% rok wcześniej.

Największy wzrost przychodów odnotowały podmioty przygotowujące teren pod budowę - o 69,1% oraz wykonujące roboty budowlane wykończeniowe - o 45,7%. W jednostkach zajmujących się wznoszeniem budynków i budowli; inżynierią lądową i wodną (mających 83,5% udział w realizowanej produkcji budowlano-montażowej) sprzedaż zwiększyła się o 42,6%. Roboty o charakterze inwestycyjnym stanowiły 56,8% ogółu produkcji budowlano-montażowej (w ub. roku - 50,6%).

Od początku roku sprzedaż produkcji budowlano-montażowej zamknęła się kwotą 3035,2 mln zł, czyli wyższą w ujęciu rocznym o 41,8%. Udział robót o charakterze inwestycyjnym wyniósł 56,1% (rok wcześniej - 53,6%).

Przychód ze sprzedaży przypadający na 1 zatrudnionego w budownictwie wyniósł w lipcu br. 25,6 tys. zł, tj. o 22,6% więcej niż przed rokiem, ale o 5,2% mniej niż przed miesiącem. Największy wzrost cechował jednostki zajmujące się przygotowaniem terenu pod budowę - o 43,5%, a także wykonywaniem robót budowlanych wykończeniowych - o 43,1%. Spadek omawianych przychodów odnotowano w przedsiębiorstwach wynajmujących sprzęt budowlany i burzący wraz z obsługą operatorską - o 11,2%.

W okresie I-VII br. wydajność pracy była o 25,0% wyższa od ubiegłorocznej i osiągnęła wartość 159,3 tys. zł na 1 zatrudnionego.

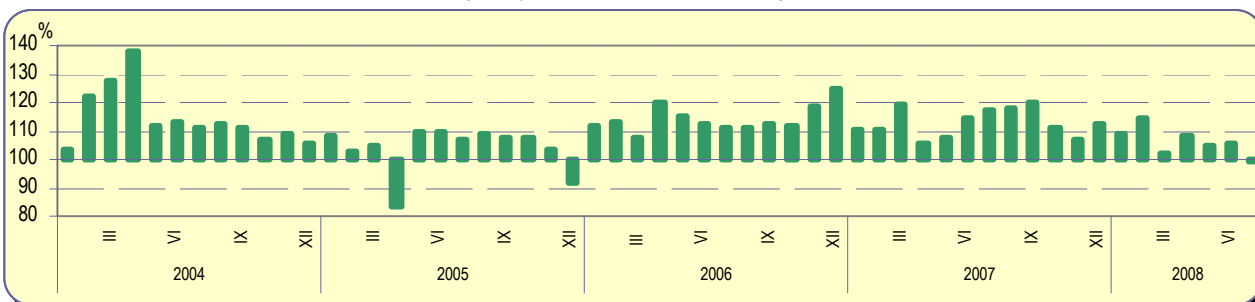
HANDEL

W lipcu br. **sprzedaż hurtowa** w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych wyniosła **5829,5 mln zł**, czyli wzrosła o 38,3% w skali roku i o 0,5% w porównaniu z czerwcem br.

Przychody ze sprzedaży w jednostkach handlowych (mających 89,6% udziału w ogólnych obrotach handlu hurtowego) zamknęły się kwotą 5220,4 mln zł, tj. więcej o 45,8% niż przed rokiem i o 2,5% niż przed miesiącem.

W okresie 7 miesięcy br. obroty hurtowe przedsiębiorstw handlowych i niehandlowych osiągnęły wartość 37462,8 mln zł, co oznacza wzrost w ujęciu rocznym o 28,3%. W jednostkach handlowych sprzedaż w tym okresie zwiększyła się o 36,6% do kwoty 33253,7 mln zł.

Dynamika sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące)
(analogiczny okres roku poprzedniego = 100)

Sprzedaż detaliczna prowadzona przez jednostki handlowe i niehandlowe wyniosła w miesiącu sprawozdawczym **2902,6 mln zł**, czyli obniżyła się zarówno w skali roku, jak i miesiąca odpowiednio o: 0,8% i 2,6%.

W stosunku rocznym najbardziej wzrosła sprzedaż: farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego - o 48,0%, mebli, sprzętu RTV i AGD - o 32,3%, jak również włókna, odzieży, obuwia - o 28,0%. Poziomu sprzed roku nie osiągnęła sprzedaż towarów w sklepach bez specjalizacji z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (spadek o 35,4%), prasy i książek (spadek o 16,1%) oraz żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (spadek o 11,1%).

W porównaniu z lipcem 2007 r. w strukturze sprzedaży detalicznej zwiększył się udział m.in.: paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 1,8 pkt proc. do 21,6%), pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 1,3 pkt do 11,2%), mebli, sprzętu RTV i AGD (o 1,2 pkt do 4,7%), włókna, odzieży, obuwia (o 0,9 pkt do 4,0%) oraz farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (o 0,8 pkt do 2,4%). Udział niższy niż przed rokiem miała sprzedaż: towarów w sklepach bez specjalizacji z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 5,2 pkt do 9,8%), żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 3,3 pkt do 28,3%), a także prasy, książek (o 0,4 pkt do 2,5%).

Od początku roku sprzedaż detaliczna osiągnęła wartość 19400,9 mln zł, tj. o 4,3% wyższą niż w analogicznym okresie ub. roku. Największą dynamikę odnotowano w sprzedaży farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego - wzrost o 42,9%, mebli, sprzętu RTV i AGD - o 31,1% oraz włókna, odzieży, obuwia - o 28,9%.

TURYSTYKA

W końcu czerwca br. według wstępnych danych na terenie województwa małopolskiego funkcjonowały 763 turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania, w tym 287 hoteli, moteli i pensjonatów, wśród których 145 posiadało kategorię trzygwiazdkową lub wyższą. Najwięcej obiektów turystycznych znajdowało się w Krakowie i w powiecie tatrzańskim (po 142) oraz w powiecie nowosądeckim (138) i nowotarskim (120).

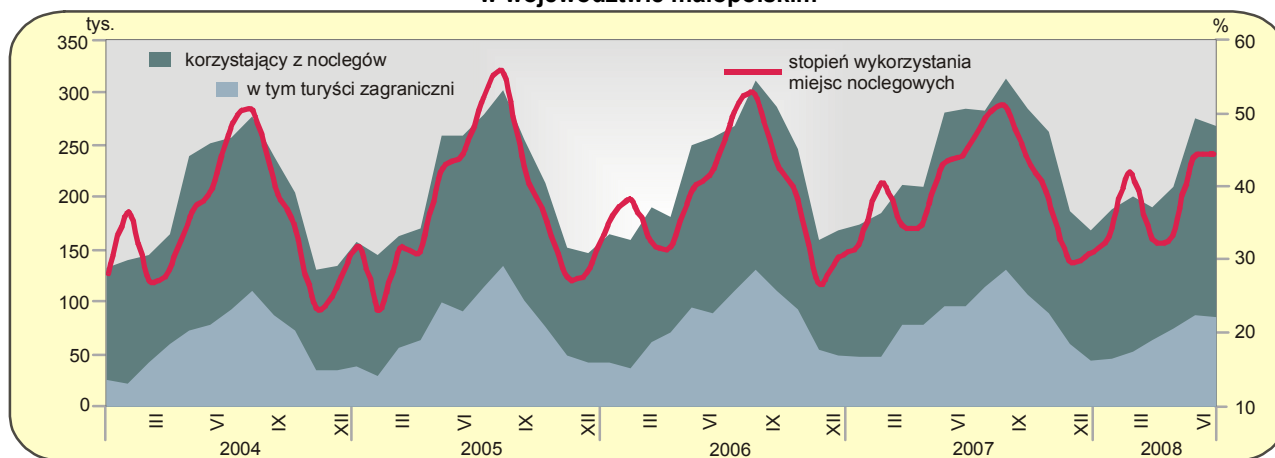
Szacuje się, że w czerwcu br. w Małopolsce **z bazy noclegowej skorzystało 242,9 tys. osób**, tj. o 14,3% mniej niż przed rokiem. Turyści zagraniczni, których było 71,7 tys., stanowili 29,5% ogółu korzystających z noclegów (w ub. roku 33,7%). Spośród korzystających z noclegów turystów zagranicznych najwięcej osób było obywatelami Wielkiej Brytanii - 11,6 tys. (16,2% ogółu), Niemiec - 9,3 tys. (13,0%), Stanów Zjednoczonych Ameryki - 5,3 tys. (7,5%), Francji - 4,0 tys. (5,6%) i Norwegii - 3,2 tys. (4,5%). Łącznie z krajów Unii Europejskiej gościło na terenie województwa małopolskiego 49,3 tys. osób, a z pozostałych krajów europejskich 8,6 tys. osób.

W omawianym miesiącu **udzielono 686,6 tys. noclegów**, co oznacza spadek w ujęciu rocznym o 8,3%, w tym turystom z zagranicy - 165,8 tys. (tj. mniej o 23,3%). Największą liczbę gości przyjęły hotele - 121,6 tys. osób, wśród których 57,7 tys. to goście z zagranicy. W hotelach udzielono 252,8 tys. noclegów, w tym 136,8 tys. turystom zagranicznym. Średnio na 1 osobę korzystającą z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania przypadało 2,8 noclegu (przed rokiem 2,6), a przeciętny pobyt turysty zagranicznego wynosił 2,3 noclegu (tyle samo, co w czerwcu ub. roku).

Wynajęto 176,2 tys. pokoi (tj. o 13,8% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku), w tym 47,0% turystom zagranicznym. Z ogólnej liczby wynajętych pokoi 85,0% znajdowało się w hotelach.

W omawianym okresie **wykorzystanie miejsc noclegowych** w obiektach zbiorowego zakwaterowania w województwie małopolskim kształtowało się na poziomie 42,2% (przed rokiem 44,2%), a wykorzystanie pokoi - 52,1% (w ub. roku 51,7%). Najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych odnotowano w Krakowie (51,6%) oraz w powiatach: gorlickim (47,5%), nowosądeckim (46,4%) i nowotarskim (43,6%). W odniesieniu tylko do hoteli wykorzystanie miejsc noclegowych wyniosło 45,4% (rok wcześniej 52,5%), a pokoi - 54,9% (wzrost w skali roku o 1,1 pkt proc.).

Wykorzystanie turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w województwie małopolskim

Według wstępnych danych w I półroczu br. z noclegów w obiektach turystycznych skorzystało 1308,0 tys. turystów (o 2,3% mniej niż przed rokiem), w tym 391,3 tys. turystów zagranicznych (spadek o 10,7%). Udzielono 3735,9 tys. noclegów, tj. o 0,8% więcej niż w okresie I-VI 2007 r. Liczba noclegów udzielonych gościom z zagranicy zmniejszyła się o 7,5% do 947,2 tys. Nadal ponad połowa (54,3%) turystów korzystających z noclegów wybierała na miejsce zakwaterowania hotel, przy czym wśród turystów zagranicznych odsetek ten był znacznie wyższy i wyniósł 81,8%.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE a - 2007 b - 2008	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ¹ (w tys. osób)	a	.	3272,3	.	.	3274,6	.	.	3277,7	.	.	3279,0
b	.	.	3280,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Bezrobotni zarejestrowani ¹ (w tys. osób)	a	149,8	147,4	141,0	132,9	125,1	119,5	117,5	116,1	113,9	110,7	112,0
b	116,9	115,2	109,7	104,0	98,7	94,2	91,4	.	.	.	.	112,6
Stopa bezrobocia ^{1, 2} (w %)	a	11,6	11,4	10,9	10,4	9,8	9,4	9,2	9,1	9,0	8,7	8,8
b	9,1	8,9	8,6	8,1	7,8	7,4	7,2	.	.	.	.	.
Oferty pracy (w ciągu miesiąca)	a	6527	6261	8607	8024	8475	6362	6954	6948	6170	8492	4544
b	6300	6751	6213	8094	7410	5831	6647	.	.	.	.	3954
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy ¹	a	30	28	24	18	14	16	13	13	15	12	19
b	27	23	21	17	14	14	12	.	.	.	.	27
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ³ (w tys. osób)	a	382,5	386,1	388,6	390,3	391,6	393,1	394,6	396,3	394,7	388,3	389,2
b	397,9	399,2	401,8	403,2	400,7	400,7	401,4	.	.	.	.	389,6
poprzedni miesiąc=100	a	101,5	100,9	100,6	100,4	100,3	100,4	100,4	100,4	99,6	98,4	100,2
b	102,1	100,3	100,7	100,3	99,4	100,0	100,2	.	.	.	.	100,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	106,0	107,1	107,3	107,1	106,8	106,8	106,7	106,5	105,8	103,8	103,7
b	104,0	103,4	103,4	103,3	102,3	101,9	101,7	.	.	.	.	103,4
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw ³ (w zł)	a	2427,06	2378,87	2593,35	2501,56	2540,80	2699,66	2619,42	2596,71	2606,05	2743,65	2731,05
b	2726,80	2730,04	2936,55	2861,84	2788,76	2951,88	2973,49	.	.	.	.	2834,31
poprzedni miesiąc=100	a	92,1	98,0	109,0	96,5	101,6	106,3	97,0	99,1	100,4	105,3	99,5
b	96,2	100,1	107,6	97,5	97,4	105,8	100,7	.	.	.	.	103,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	108,5	108,4	107,8	109,5	110,3	115,4	107,6	111,3	110,1	114,1	112,0
b	112,3	114,8	113,2	114,4	109,8	109,3	113,5	.	.	.	.	107,5
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	1083	1931	2719	3568	4505	5432	6665	7459	8448	9976	11060
b	1008*	2515*	3509*	4645*	5632*	6586*	7908	.	.	.	.	12390
analogiczny okres poprzedniego roku=100	a	75,1	57,6	53,6	64,7	72,6	79,4	88,9	86,9	91,5	99,2	100,1
b	93,1*	130,2*	129,1*	130,2*	125,0*	121,2*	118,6	.	.	.	.	99,9
Nakłady inwestycyjne ⁴ (w tys. zł; ceny bieżące)	a	.	1085581	.	.	2367356	.	.	4177050	.	.	6073472
b	.	.	1394299	.	.	2958742	.	.	.	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku=100 (ceny bieżące)	a	.	155,4	.	.	138,0	.	.	141,7	.	.	123,6
b	.	.	128,4	.	.	125,0	.	.	.	.	.	.

1 Stan w końcu okresu. 2 Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. 3 W przedsiębiorstwach z większą od 9 liczbą pracujących. 4 W przedsiębiorstwach z większą od 49 liczbą pracujących. * Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a - 2007 b - 2008	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (w cenach stałych):												
poprzedni miesiąc=100 ..... a	104,1	98,7	116,1	94,0	103,0	100,1	96,8	102,2	102,5	110,0	93,6	99,9
b	109,8	96,1	102,1	101,1	89,3	105,9*	97,4					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..... a	119,1	117,8	113,3	114,6	110,8	108,3	112,3	109,5	99,9	114,1	107,7	121,3
b	128,0	124,5	109,5	117,7	102,0	107,8*	108,5					
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc=100 ..... a	36,5	109,7	113,9	100,2	131,5	101,2	109,5	102,5	100,1	110,0	85,8	161,1
b	31,7	153,1	108,3	111,4	112,3	119,9	100,0					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..... a	142,6	149,6	134,6	133,3	141,0	104,8	113,5	115,7	95,1	125,7	104,5	118,5
b	103,0	143,8	136,7	152,0	129,8	153,8	140,4					
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc=100 ..... a	78,3	96,4	123,8	92,8	101,7	106,9	103,5	101,3	100,4	95,8	92,6	128,0
b	75,7	101,7	110,1	98,7	98,1	107,6	97,4					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..... a	110,1	110,6	119,3	105,5	107,6	114,4	117,4	118,0	119,7	111,0	106,8	112,6
b	108,8	114,8	102,1	108,5	104,7	105,4	99,2					
Wskaźnik cen:												
towarów i usług konsumpcyjnych ²:												
analogiczny okres poprzedniego roku=100 ..... a	.	.	101,9	.	.	102,4	.	.	101,9	.	.	103,7
b	.	.	104,3	.	.	.	.					
skupu ziarna zbóż ³:												
poprzedni miesiąc=100 ..... a	103,1	105,4	99,1	95,4	99,6	98,0	91,6	121,5	117,6	102,5	95,9	101,0
b	108,6	103,3	99,6	103,6	91,2	97,8	96,6					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .... a	180,3	189,6	174,4	157,4	156,1	149,3	136,0	146,4	151,4	157,2	139,7	130,1
b	137,1	134,3	134,9	146,5	134,2	134,0	141,3					

1 W przedsiębiorstwach z większą od 9 liczbą pracujących. 2 W kwartale. 3 Ceny bieżące bez VAT. * Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a - 2007 b - 2008	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: (dok.)												
skupu żywca rzeźnego wołowego ¹:												
poprzedni miesiąc=100 ..... a	98,3	102,5	98,6	99,8	97,1	96,5	99,5	101,6	100,5	95,6	99,5	101,9
b	99,7	99,2	96,5	113,6	104,4	102,3	95,0					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ... a	101,2	99,8	97,6	98,1	96,6	92,8	94,1	97,7	95,6	93,0	96,4	91,3
b	92,6	89,7	87,8	100,0	107,5	114,1	108,9					
skupu żywca rzeźnego wieprzowego ¹:												
poprzedni miesiąc=100 ..... a	95,4	101,6	102,5	100,3	99,1	108,8	112,6	103,6	98,8	88,3	91,8	102,5
b	103,0	95,0	107,4	102,0	111,8	103,5	106,1					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .... a	91,7	97,8	95,3	96,1	97,9	101,2	103,4	96,9	96,9	95,2	94,8	102,8
b	111,0	103,8	108,7	110,5	124,7	118,7	111,7					
Relacje cen skupu ¹ żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach ..... a	4,8	4,8	4,7	4,7	4,7	4,9	6,0	5,6	5,4	4,6	4,4	4,5
b	4,5	4,2	4,3	4,6	4,9	5,3	5,9					
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ²:												
brutto ³ (w %) ..... a	.	.	5,6	.	.	6,0	.	.	5,6	.	.	5,5
b	.	.	5,4	.	.	5,3	.					
netto ⁴ (w %) ..... a	.	.	4,5	.	.	4,9	.		4,7	.	.	4,5
b	.	.	4,3	.	.	4,3	.					
Podmioty gospodarki narodowej ⁵ ..... a	288198	287698	288042	288754	289321	290228	290673	291009	291865	292582	293098	293845
b	293771	293957	294613	295423	296230	297350	297963					
w tym spółki handlowe ..... a	17417	17506	17633	17753	17868	17987	18086	18162	18270	18365	18477	18588
b	18674	18787	18889	19008	19087	19225	19276					
w tym z udziałem kapitału zagranicznego ..... a	3012	3037	3062	3080	3101	3123	3138	3152	3180	3198	3221	3244
b	3265	3282	3294	3311	3335	3342	3356					

1 Ceny bieżące bez VAT. **2** Z większą od 49 liczbą pracujących; dane są prezentowane narastająco. **3** Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. **4** Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. **5** W rejestrze REGON, bez rolników indywidualnych; stan w końcu okresu.